

Беларускі Універсітэт

Орган парткома, рэктарата, мясцома, камітэта ЛКСМБ і прафкома Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна

№ 1(405) Субота, 16 красавіка 1960 года Цана 10 кап.

ПРЫСВЕЧАНАЯ ЛЕНІНУ

Пачалася навуковая студэнцкая канферэнцыя, прысвечаная 90-годдзю з дня нараджэння У. І. Леніна. Адкрыць яе выпаў гонар біёлагам. 14 красавіка на секцыі біялагічных навук студэнт I круса А. Нішко прачытаў даклад «Трыумф ленінскай нацыянальнай палітыкі ў БССР». Затым выступіла студэнтка 3 круса Артамонава з дакладам

«Ленінская тэорыя імперыялізма і сучасны капіталізм». Асаблівую цікавасць прысутных выклікаў даклад студэнта 4 круса Налівайкі. Гэта і зразумела. Тэма «У. І. Ленін аб значэнні дыялектычнага матэрыялізма для барацьбы супроць ідэалізма ў біялогіі» асабліва блізкая і хвалючая для кожнага біёлага.

Я. РАДКЕВІЧ.

Брава, гісторыкі!

Бадай што даўно не было ва ўніверсітэце такога выдатнага канцэрта, які далі гісторыкі на аглядзе мастацкай самадзейнасці факультэтаў. У праграме канцэрта былі самыя разнастайныя нумары. Цудоўна прагучэлі ў выкананні хора песні савецкіх кампазітараў.

Прыемнай нечаканасцю для многіх з'явілася выступленне мужчынскага вакальнага ансамблю. Асабліва задушэўна ў яго выкананні прагучэла песня «Бярозы», югаслаўская народная песня «Спліт». З аганьком, пад бурныя апладысменты прысутных выступіў танцавальны калектыў факультэта.

Гісторыкі—наибольш верагодныя прэтэндэнты на першае месца ў аглядзе-конкурсе мастацкай самадзейнасці ўніверсітэта.

А. БАС.

ВЫДАТНІЦА вучобы, што вядзе вялікую навуковую работу ў гуртку сістэматычных раслін, намеснік рэдактара факультэцкай газеты «За мічурынскую біялогію», цудоўны чалавек—усё гэта здзіўляюча поўна

сумешчана ў нашай Тамары Міхевай.

Калі да ўсяго гэтага дадаць любоў нашай Томы да кнігі, фатаграфіі, аўтасправы музыкі, дык і тады вы не атрымаеце поўнага ўяўлення аб гэтай сардэчнай дзяўчыне. Яна любіць прыроду, біялогію і ўсё, што звязана з любімай навукай.

У цэлым гэта чалавек,—аб якім гавораць: «майстар на ўсе рукі», «добрая душа», «чулы таварыш», «актывіст».

Хутка наша Тамара, як і ўсе яе аднакурснікі, атрымае пуцёўку ў жыццё, якое яна так любіць. І ніхто не сумняваецца, што наша Тамара на любым участку будзе ў радах першых.

Н. БАТУРЫНА.

Ідзе абарона дыпломных

Гэта аўдыторыя ў корпусе гуманітарных навук выглядала незвычайна—засланая чырвоным абрусам сталы, кветкі на вокнах надавалі ёй нейкі святочны, урачысты выгляд. Ідзе ж абарона дыпломных...

10 чалавек абараніла ўжо свае дыпломныя работы на кафедры рускай літаратуры. Усе работы ацэнены вышэйшым балам. Асабліва вызначаецца даследаванне Дайнекі «Ленін і Горкі», у якім выпускніца здолела раскрыць моцныя сяброўскія сувязі, што звязвалі вялікага пралетарскага пісьменніка і генія рэвалюцыі. Зусім заслужана яе работа ацэнена выдатнай адзнакай. На выдатна

абараніла сваю дыпломную таксама выпускніца Шчорс на тэму—«Публіцыстыка Леаніда Леонава перыяду ваенных год».

Паспяхова абараняюць дыпломныя работы і журналісты. Цікавая тэма ў Рудамётава—«Паэтыка кінажурналістыкі (па матэрыялах беларускага дакументальнага кіно 1945—1960 гг.)». Ён, а таксама таварышы па курсу Акулк, Чарненкава і інш. атрымалі выдатныя адзнакі.

С. БЫСТРЫК.

У МІНСКУ ёсць некалькі музeya, якія добра вядомы ўсёй рэспубліцы. Але мала хто з мінчан ведае, што зусім нядаўна ў сталіцы БССР створаны яшчэ адзін музей—гісторыка-археалагічны. Ён размясціўся ў корпусе гуманітарных навук ўніверсітэта.

Пазнаёмімся, хаця б бегла, з некаторымі экспанатамі новага музея.

Першая зала адлюстроўвае гісторыю развіцця чалавечага грамадства, пачынаючы з першых паселішчаў і канчаючы раннім сярэднявекавым. Зала застаўлена вітрынамі, пад шклом якіх выстаўлены сродкі вытворчасці старажытнага каменнага веку: рубілы, рэшткі матыгі з біўня маманта. Ёсць і розныя часткі шкілета гэтай магутнай жывёлы. Іншыя вітрыны дэманструюць фрагменты гліняных збанаў новага каменнага веку, сродкі працы бронзаван

эпохі, раняга жалезнага веку. Некалькі вітрын расказваюць аб старажытнай Русі, аб старажытных гарадах Мінску і Полацку. Карціны, малюнкi і схемы даюць тлумачэнні аб старажытных стагоддзях. Маецца ў гэтай зале і вітрына «Нумізматэка», дзе сабраны манеты, якія мелі ходжанне на тэрыторыі Белай Русі. Другая зала музея знаёміць з

Адзіны ў Беларусі

культурай, мастацтвам, рэлігіяй старажытнага Кітая, Індыі, Егіпта, і многіх іншых краін Азіі і Усходу.

Асаблівае месца ў музеі займаюць творы антычных дзярчоў. Выстаўлены скульптуры відных майстроў V—VI стагоддзя да н. э.: Леахара, Праксітэла, Скопаса, Лісіпа і іншых. Ёсць некалькі скульптур невядомых мастакоў

РЭПАРТАЖ

гэтай жа пары. Багата прадстаўлена бюставая скульптура. Тут і вялікі сляпы Гамер, і выдатны грэчаскі ўрач Гіпакрат, «выдатны мысліцель старажытнасці» Арыстоцель і многа іншых вядомых дзярчоў антычнага свету...

Гэта, зразумела, павярхоўнае знаёмства з музейным багаццем, сярод якога ёсць нямала ўнікальных экспанатаў.

— Такі музей збіраўся стварыць яшчэ да вайны,— расказвае

Леў Антонавіч Міхайлоўскі, дырэктар музея.—Было сабрана нямала рэчаў. Але тут — вайна. Тое-сеё ўдалося выратаваць, але многае знішчылі фашысты. Самае каштоўнае было вывезена ў Германію. Пасля вайны некаторыя экспанаты ўдалося адшукаць на тэрыторыі Германіі, але вельмі мала.

Леў Антонавіч успамінае, з якімі цяжкасцямі збіраўся экспанаты. Многія былі здабыты ў выніку раскопак ў Мінску і ў Полацку. Падзяліліся сваімі каштоўнасцямі Эрмітаж і музей Масквы. Многім дапамагла Акадэмія навук БССР.

— І зараз, як бачыце, ёсць на што паглядзець, — шырока паказвае рукой Леў Антонавіч...

Мэта музея — вучэбная, яго пачалі наведваць розныя экскурсіі: цікавасць людзей да далёкага мінулага чалавечтва вялікая.

Гісторыка-археалагічны музей БДУ, створаны намаганнямі работнікаў гістфака—дэкана П. З. Савачкіна, дацэнтаў Л. С. Абэцэдарскага, Ф. М. Нечая, Р. А. Нікольскай. Многа і карпатліва працавалі над афармленнем музея яго дырэктар Л. А. Міхайлоўскі з лабарантам кафедры гісторыі БССР А. Ігнаценкам. Дапамаглі і студэнты. Добрую справу зрабілі гісторыкі, стварыўшы гэты музей!

ВЕСТКІ З ГЕАФАКА

★ Галоўны хірург Міністэрства аховы здароўя БССР т. Кажанкоў выступіў перад студэнтамі факультэта з успамінамі аб асабістых сустрэчах з Леніным. Эмацыянальны, усхваляваны расказ чалавека, якому пашчаслівілася бачыць Ільіча, глыбока крануў сэрцы прысутных.

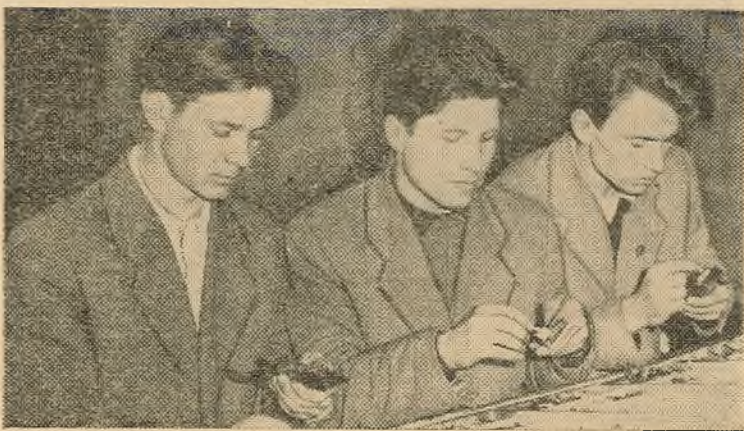
★ Студэнты 3—4 курсаў рыхтуюцца паехаць на вытворчую практыку. У адрозненне ад мінулых год яна будзе мець практычнае значэнне. Геаграфы правядуць картаграфаванне глебы ў многіх калгасах рэспублікі.

★ На новаму вучэбнаму плану ў сярэдніх школах уведзена вучэнне геаграфіі Беларусі, а таксама геаграфіі роднай вобласці.

Па загаду Міністэрства вышэйшай адукацыі БССР падручнік па геаграфіі Беларусі рыхтуюць кафедры эканамічнай і фізічнай геаграфіі. Рукапіс павінен быць здадзены ў друк у канцы гэтага года. Да напісання брашур па геаграфіі асобных абласцей прыцягваюцца студэнты.

★ Адбылося пасяджэнне вучонага савета факультэта. Вучоны савет разгледзеў пытанне аб выліках зімовай экзаменацыйнай сесіі, і падрыхтоўцы да летняй. З задавальненнем успрынялі прысутныя вестку аб тым, што на факультэце няма ніводнага студэнта, які меў бы акадэмічную запазычанасць.

В. ШЭІН.

Цікава праходзяць практычныя заняткі ў друкарні ў студэнтаў аддзялення журналістыкі. Будучых работнікаў савецкага друку цікавіць усё: і што такое кегль, і што такое літара. А лепш за ўсё даведаешся пра гэта, калі сам станеш за шрыфткасу і возьмеш у рукі верстатку.

Фота М. БАНДАРЭНКІ.

І. ПАТАПАУ.

В. КАПЦІЛОВІЧ.

ВЯСНА У МІНСКУ.

СОНЕЧНЫ ДЗЕНЬ
Фота Э. ЛУКАНСКАЙ.

Гэта магло не здарыцца

Нядаўна студэнты 4 курса геаграфічнага факультэта праходзілі педагагічную практыку ў школах г. Мінска. Тэрмін невялікі—6 тыдняў. За гэты час трэба было многа зрабіць, каб падрыхтаваць сябе для складанай і пачэснай работы настаўніка. Аднак інакш думала Нона Зайко. Яна рашыла, што ёй у школе рабіць няма чаго і на цэлы тыдзень паехала да бацькоў у Навагрудскі раён. На курсе і ў пакоі, дзе жыве Зайко, аб гэтым добра ведалі, але пакрылі непрыстойны ўчынак сваёй сяброўкі. Прыехаўшы на факультэт, яна вырашыла не гаварыць, што не была на практыцы. У дэканце яна некалькі разоў давала камсамольскае слова, што нікуды не ездзіла і ўсе дні была ў школе. Для доказу Нона прадставіла дзённік, у якім было запісана, што яна прытулічала на разборы ўрокаў, запяўляла дзённікі вучняў, працавала ў класе. Яна нават з'ездзіла на кватэру да выкладчыка педпрактыкі С. С. Коўшэра і папрасіла яго не гаварыць аб сваім ад'ездзе.

Аднак утайць свой ўчынак пры дапамозе мамы Н. Зайко не ўдалося. Ёй давялося ва ўсім прызнацца. А які зараз адчуваець сябе яе аднакурснікі? Некаторыя прызналі сваю памылку і асудзілі некамсамольскія паводзіны Зайко. Другія ж гэтага не зрабілі і пачалі шукаць вінаватага, які «выдаў» яе.

Зразумела, вінаватыя ёсць і, перш за ўсё, яе сяброўкі па пакою: Панкратава, Рабышэўская, Кісялёва, Махлай. Яны маглі папярэдзіць дзяўчыну, каб яна не ездзіла дахаты ў час практыкі, каб не хлусіла ў дэканце. Нажаль, яны гэтага не зрабілі і сталі на шлях патурання Ноне. Стараста і камсорг курса тт. Кручок і Барыла не асудзілі на курсе няправільныя паводзіны Зайко і яе таварышаў.

За парушэнне дысцыпліны і хлусню Зайко строга пакарана. Ёй камсамольскім бюро і рэктаратам аб'яўлены вымова, на адзін месяц яна пазбаўлена стыпендыі, прапушчаныя дні практыкі ёй давялося таксама адпрацаваць. А гэтага магло не здарыцца, калі б на курсе была сапраўдная дысцыпліна і правільнае разуменне таварыства.

Камсамольцам 4 курса да месца напамінь агульнавядомай ісціны, што не той сапраўдны сябра, хто патурае памылкам блізкага чалавека, а той, хто смела выкрывае іх. Зразумела, для гэтага патрэбна мужнасць, а яе якраз і не хапіла ў чацвёртакурснікаў.

І. І. ТРУХАН,
дэкан геаграфічнага факультэта.

НОВЫЯ КНІГІ

1. Кржижановский Г. М. **МЫСЛИТЕЛЬ И РЕВОЛЮЦИОНЕР.** (Владимир Ильич Ленин и плановая работа). М. Госполитиздат. 1959 г. 32 стр.
2. **ЛЕНИН ВСЕГДА ЖИВОЙ.** Репертуарный сборник. М., Воениздат. 1950 г. 86 стр. с нотами.
3. Чагин В. А. **ИЗ ИСТОРИИ БОРЬБЫ В. И. ЛЕНИНА ЗА РАЗВИТИЕ МАРКСИСТСКОЙ ФИЛОСОФИИ.** М., Соцэкиз. 1960 г. 290 стр.
4. КПСС. **КОМУНИСТИЧЕСКАЯ ПАРТИЯ СОВЕТСКОГО СОЮЗА В РЕЗОЛЮЦИЯХ И РЕШЕНИЯХ СЪЕЗДОВ, КОНФЕРЕНЦИЙ И ПЛЕНУМОВ ЦК.** 1898—1960 гг. Изд. 7. ч. IV. М., Госполитиздат. 1960 г.
5. **ВОПРОСЫ МАРКСИСТСКО-ЛЕНИНСКОЙ ЭТИКИ.** Материалы научного совещания. (Под общей редакцией проф. А. Шишкина). М., Госполитиздат. 1960 г. 263 стр.
6. Бегаяв Я. Д. **ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ И ФИЛОСОФСКАЯ МЫСЛЬ В РОССИИ В ПЕРВОЙ ПОЛОВИНЕ XVIII в.** Саранск. Мордов. кн. изд. 1958 г. 428 стр.
7. **ИСТОРИЯ ФИЛОСОФИИ** в 6 т. под ред. М. А. Дынина и др. М., Из-во АН СССР. 1959 г. т. 4.
8. Кшемь Л. **ПРОТИВ ИДЕОЛОГИЧЕСКОГО РАЗРУШЕНИЯ ПАРТИИ.** О некоторых проблемах ревизионизма. По материалам публикаций в польской печати в 1956—1957 гг. Перевод с польского. М., Из-во иностр. лит.-ры. 1959 г. 160 стр.
9. Эльберт Б. Э. **МИКРОБЫ И ВИРУСЫ.** Минск. Госиздат БССР. Ред. научно-технической литературы. 1960 г. 543 стр.
10. Хромчанка, К. Г. **ПІЛІП ПЕСТРАК.** Жыццё і творчасць. Мінск. Выд. АН БССР. 1960 г. 191 стр.

ІЗНОЎ РЭКОРДЫ

Прайшло ўсяго тры тыдні з таго часу, як у матчавай сустрэчы са спартсменамі Вільнюскага ўніверсітэта нашы плаўцы палепшылі шэраг рэкордаў універсітэта. Здавалася, што на першынстве ўніверсітэта па плаванні нафрад ці будзе працягвацца гэты штурм рэкордаў—вельмі ж цяжка за такі кароткі тэрмін дабіцца значнага прагрэсу. На радасць балельшчыкам гэтыя пранозы не спраўдзіліся. Калі на стартую тулбачку станавіліся Ямельянаў, Апацёнак, Чарнецкая, Пракунчук можна было быць упэўненым, што чарговы рэкорд пад пагрозай.

Ямельянаў палепшыў рэкорд па плаванні на 100 м вольным стылем. Ранейшы быў устаноўлены В. Шнэрсонам 5 гадоў таму назад. Здольны спартсмен скінуў з яго 0,5 секунды і даў ёй да 1:02,4 минуты.

Толькі 24 дні пратрымаўся ўстаноўлены Ямельянавым рэкорд у плаванні на 100 м спосабам «дэльфіна». На першынстве ўніверсітэта ён жа пралыў гэту дыстанцыю за 1:08,8 минуты.

Апацёнак палепшыла рэкорд універсітэта па плаванні на 100 м на спіне. Яе вынік—1:27,5 минуты. Чарнецкая пралыла 100 м спосабам «батэрафляй» за 1:32,0 минуты. Такім чынам, у табліцы рэкордаў універсітэта па плаванні засталіся вынікі не ніжэй 2 спартыўнага разраду.

Трэба адзначыць, што студэнт 2 курса біяфака З. Фіненка шмат працаваў над стварэннем каманды па плаванні на факультэце, і біелагі здолелі пакінуць апошняе месца. Філалагічны ж факультэт наогул не выставіў каманды па плаванні.

У выніку спаборніцтваў камандную перамогу заваявалі плаўцы хімічнага факультэта. У многім яны абавязаны сваім поспехам выдатным выступленнем Ямельянава. На другім месцы фізікі, на трэцім апынуліся географы. Вельмі слаба выступіла каманда матэматычнага факультэта, якая засталася на апошнім месцы.

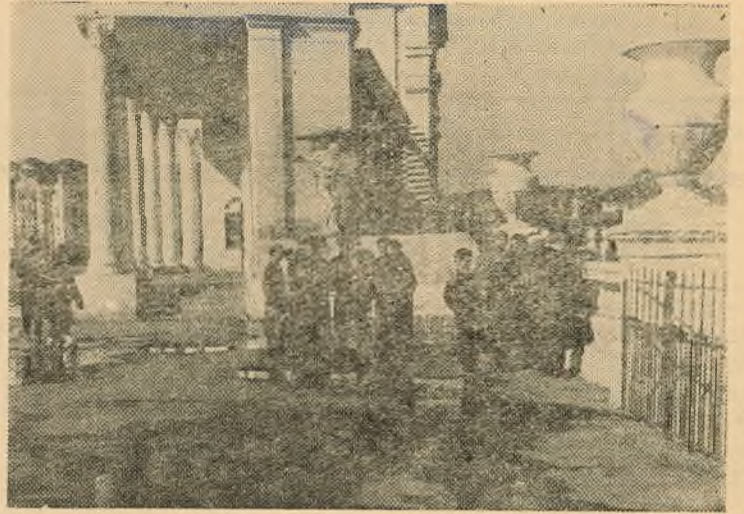
В. СОБАЛЕВА.

Ва ўніверсітэце праходзіць першынство па баскетболу.

НА ЗДЫМКУ: момант гульні паміж камандамі геаграфічнага і фізічнага факультэта. Атакуюць фізікі. Яны і вышлі пераможцамі ў гэтай сустрэчы.

ВЯСНА У МІНСКУ.

У ЧАКАННІ ВЯЛІКАГА ФУТБОЛА
Фотаўзвод В. ЗАЛЕСКАГА.

Звіняць клінкі...

25—27 сакавіка ў Мінску праводзілася студэнцкае першынство па фехтаванні. Згодна з палажэннем ВДУ былі разбіты на дзве групы. Каманды першай групы складаліся з 8 чалавек (па 2 на кожны від зброі), каманды 2 групы па 5 чалавек. Нашымі праціўнікамі былі спартсмены Інстытута фізкультуры, Мінскага і Віцебскага медінстытутаў, Беларускага інстытута інжынераў чыгуначнага транспарту і Гомельскага педінстытута, які мае факультэт фізічнага выхавання. Спаборніцтвы пачаліся з папярэдніх сустрэч у падгрупах, з якіх у фінал вышлі 4 каманды.

Першымі скрыжавалі зброю жанчыны-рапірысты, затым на баявую дарожку выйшлі байцы па рапіры і эскадрону сярод мужчын. Асабліва добра выступілі нашы дзяўчаты: першаразградніцы вышлі ў фінал. У фінале яны перамаглі без асаблівых намаганняў каманду Мінскага медінстытута і БПІ, але з лікам 3:1 прайгралі ІФК і занялі 2 месца. Таксама паспяхова выступілі эскадраністы—першаразграднікі Уладзімір Паўловіч і Анатоль Сілкоў, якія, прайграўшы толькі ІФК, занялі 2 месца. Некалькі горш справа абсталая ў нашых рапірыстаў—трэццеразграднікаў Альберта Елсукова і Вадзіма Лакіза, маладых

фехтавальшчыкаў, якія ўпершыню выступалі на такіх спаборніцтвах. Негледзячы на сваю маладосць, яны выйгралі ў каманды Мінскага медінстытута, але, прайграўшы потым дзве сустрэчы запар моцным камандам ІФК і Віцебскага медінстытута, не трапілі ў фінал і вымушаны былі задаволіцца 5 месцам.

Пасля трох відаў наперад вышла каманда ІФК, якая набрала 3 ачкі і фактычна «забранавала» сабе 1 месца. На 2 ішла каманда БПІ, набраўшая 8 ачкоў. Нашы фехтавальшчыкі прайгрывалі палітэхнікам адно ачко. Вынік камандных спаборніцтваў вырашылі шпажысты. Папярэднія сустрэчы нашы байцы Чэркас і Хрэнаў правялі паспяхова і вышлі ў фінал. Аднак тут здолелі ўзяць верх толькі над шпажыстамі медінстытута, а прайгралі і БПІ і ІФК. У выніку, на першым месцы, як і трэба было чакаць, аказалася вельмі моцная каманда ІФК. Другое адсталі палітэхнікі. Нашы спартсмены, як і ў мінулым годзе, засталіся на трэцім месцы. Улічваючы, што каманда выступала ў аслабленым складзе, гэты трэба разглядаць, як пэўны поспех.

В. ХРЭНАЎ,
трэнер па фехтаванні.

Барацьба ў разгары

Звычайна ў апошнія гады першынство ўніверсітэта па валејболу праходзіла без сюрпрызаў—былі прызнаныя фаварыты, былі і аўтсайдзеры.

Сёлетняе першынство не абышлося без сенсацыі.

У першую чаргу трэба адзначыць выступленне жапоцкай каманды хімфака. Тут няма асобных «ударных» ігракоў, на якіх гуляюць астатнія. Усе хімікі іграюць старанна, акуратна, змагаюцца за кожны мяч. Яны выйгрывалі адну сустрэў за другой і ўсе ж многія лічылі гэта выпадковасцю. А калі хімікі вышлі на пляцоўку, каб памерацца сіламі з валејбалісткамі гістарычнага факультэта, многія вырашылі, што тут усё стане на сваё месца—гісторыкі выйграюць сустрэчу. Але здарылася непрадбачанае. Дзяўчаты хімфака аказалі ўпорнае сапраціўленне сваім грозным саперніцам. Наят пры ліку 13:10 у карысць саперніцы гулялі без панікі і мітусні, не збянтэжылі іх і моцныя удары членаў зборнай універсітэта Старавойтавай і Бахур. У выніку—перамога! Цяпер хімікі забяспечылі сабе 2 месцы.

Хаця дзяўчаты матэматычнага факультэта выступаюць без сваіх асноўных ігракоў, яны, безумоўна, ўне канкурэнцыі сярод жапоцкіх каманд.

Сярод мужчынскіх каманд роўна і моцна выступае каманда фізічнага факультэта, якая амаль

поўнасцю складаецца з ігракоў зборнай універсітэта. Асабліва моцна гуляе каманда ў нападзенні, лідэрам якога з'яўляецца неаднаразовы ўдзельнік зборнай БССР па валејболу Гусакоў. Фізікі практычна забяспечылі сабе 1 месца. На другое месца прэтэндуюць хімікі і матэматыкі.

У камандах паявілася многа маладых ігракоў, якія прагрэсуюць ад гульні да гульні. Гэта—Максіменка (гістфак), Васкрэсенскі (геафак), Ізмайлава (матфак).

Застаўшыся сустрэчы ўнясуць канчатковыя карэктывы ў турнірную табліцу.

Я. БАЗЫЛЬЧЫК.

СПОРТ ВОЛАТАЎ

10 красавіка было праведзена першынство ўніверсітэта па цяжкай атлетыцы, у якім прынялі ўдзел 32 чалавекі.

Спаборніцтвы паказалі рост майстэрства цяжкаатлетаў. Былі устаноўлены 4 рэкорды ўніверсітэта. Прадстаўнік фізічнага факультэта Гусеў выканаў норму 1 разрада.

У паўсярэдняй вазе добра выступіў студэнт юрфака Шаверын, які ў суме трох рухаў набраў 292,5 кілаграма.

У выніку вострай спартыўнай барацьбы першае месца заняла каманда фізічнага факультэта.

В. КАВАЛЁУ,
галоўны суддзя спаборніцтваў